

аспектам системи корпоративного управління, як робота органів управління, стан планування, розробка політики розвитку підприємства, управління персоналом, організаційна структура, системи контролю, системи управлінського інформування.

У підсумку зазначимо, що в умовах кризи та фінансової нестабільності мета корпоративного управління полягає в покращенні рівня економічної безпеки акціонерного товариства.

Бібліографічні посилання

1. Дослідження корпоративного управління в банківському секторі України : Міжнародна фінансова корпорація. URL: <http://www.ifc.org/ukraine/ucdp/>.

Бочковий О. В., завідувач навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, майор поліції

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Україна, як і весь світ, є активним учасником загальної інформатизації та діджиталізації. Практично кожна сфера життя суспільства повністю чи частково перенесена до цифрової мережі.

Правоохоронна сфера не виняток. Проте якщо аналізувати антикорупційну діяльність в Україні, то створюється сумнівне враження щодо її ефективності, в основному за рахунок ігнорування сучасних досягнень у сфері інформаційних технологій під час виявлення та документування корупційних проявів.

Антикорупційна діяльність в Україні нагадує вислів з трактату Лао Цзи, який останнім часом став мемом та дещо змінив свою сутність: «у самурая немає цілі, тільки шлях».

Багато років протидія корупції є топовою темою для усіх політиків та службовців, прагнення у подоланні корупції висловлюються під час кожного створення чергового антикорупційного органу чи підрозділу. Проте якщо врахувати інформаційне супроводження антикорупційної діяльності, то її результативність наближається до нуля.

Водночас тема корупції надзвичайно важлива для України: її рівень сягнув загрозливих масштабів і безпосередньо впливає як на економіку країни, так і на її обороноздатність, адже через неї не можуть ефективно здійснювати свою діяльність головні державні інституції.

За об'єктивними оцінками, Україна на 117 місці у рейтингу міжнародної неурядової антикорупційної організації Transparency International за результатами 2020 року серед 180 країн, з показником у 33 бали. Поряд із нами у рейтингу Єгипет, африканська Есватіні (Свазіленд), Непал, Сьєрра-Леоне та Замбія – всі ці країни так само у CPI-2020 набрали по 33 бали. Для порівняння, найближчі сусіди Польща на 45-му місці, Словаччина на 60-му [1]. Корупція справляє нищівний вплив на усі без винятку сфери життя суспільства та зводить нанівець будь-які ініціативи чи спроби щодо поліпшення його життя.

Водночас, крім безпосереднього негативного впливу на ефективність діяльності державних інституцій, корупція здійснює опосередкований, не менш негативний, вплив на свідомість громадян, у тому числі й на молоде покоління, що зрештою негативно впливає на формування їх як свідомих громадян України.

Зокрема, сприйняття протидії корупції в Україні може бути результатом неефективної антикорупційної діяльності, яка справляє враження імітаційного процесу без мети досягнути результату. Україна достатньо активно висвітлює протидію корупції у медіапросторі. Чи не кожний ЗМІ, так само як і стрічка новин у фейсбуці, рясніє повідомленнями про викриття чергового хабарника, створення чергового антикорупційного органу чи видання нормативно-правового акта, який має сприяти протидії корупції. Тим часом ми бачимо неефективність антикорупційної політики, але вперто продовжуємо створювати контролюючі антикорупційні органи, куди призначаються ті самі службовці, які багато років обіймали посади в інших контролюючих чи правоохоронних органах, яких постійно звинувачують у корумпованості. Така собі замкнена система: службовці корумпованих структур влаштовуються на роботу до новостворених антикорупційних структур, щоб протидіяти корупції в тих структурах, в яких вони раніше працювали.

Відбувається своєрідна імітація антикорупційної діяльності. Часто виявлений журналістами чи громадськими активістами факт вчинення корупційних дій чи навіть підозра на них має великий суспільний резонанс, отримує відповідне реагування з боку державних органів. У кращому разі скомпрометованого чиновника звільняють, демонструючи рішучість та безкомпромісність до таких порушень [2, 3]. Проте фактично відбувається лише стримування резонансу шляхом зміни статусу таких осіб, адже до відповідальності нікого не притягують, конфіскації не відбувається, а вплив таких осіб на підконтрольні сфери залишається. Ба більше, через деякий час упійманий на корупції чиновник звертається до суду та поновлюється на

посаді, отримавши значні кошти компенсації за неправомірне звільнення. Тож останнім часом ЗМІ рясніють повідомленнями про виплати мільйонних компенсацій звільненим прокурорам за результатами переатестації.

Така сама ситуація й в інших державних структурах. Зокрема, під час «реформування» МВС заявлялось про зміну підходів та оновлення особового складу, хоча по факту відбулась міграція посадовців між службами. Колишні даїшники перейшли на роботу до сервісних центрів МВС або до Укртрансбезпеки та зайняли там керівні посади.

За відсутності дієвих важелів контролю та відсутності автономної системи контролю корупції, зокрема інформаційно-аналітичної, що не є проблемою за сучасного інформаційно-технічного розвитку, запобігати корупційним проявам у діяльності правоохоронних органів надзвичайно проблематично, а часто навіть неможливо.

Незважаючи на усвідомлення важливості ефективної антикорупційної діяльності, не запроваджуються автоматизовані засоби фінансового контролю високопосадовців, а перевірка статків відбувається у ручному режимі, що є нонсенсом, з огляду на цифровізацію усіх сфер життя.

З іншого боку, ведеться активна протидія корупційним проявам найнижчого рівня серед рядових службовців та співробітників правоохоронних структур, що здебільшого є наслідками низького матеріально-фінансового забезпечення цих працівників, й повністю ігноруються багатомільйонні втрати державного бюджету. Адже, наприклад, керівники правоохоронних органів наділені правом підписувати документи на мільйони гривень, маючи при цьому заробітну платню у сотні разів меншу. Чи може потенційно виникнути бажання присвоїти частину таких коштів? Питання риторичне.

У Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ ми готуємо майбутніх правоохоронців, осіб, від яких залежить наше майбутнє та майбутнє наших поколінь. Сьогодні вдалося до мінімуму звести корупційні ризики під час вступу до закладів вищої освіти через запровадження ЗНО, що відкрило шлях у майбутнє для багатьох обдарованих хлопців та дівчат, яким раніше було б надзвичайно важко вступити на навчання без додаткового фінансового стимулювання з боку батьків і які самостійно обрали для себе шлях правоохоронця. Та дуже важко підтримувати їх мотивацію на фоні корупційних скандалів та неефективної антикорупційної політики в державі.

Підсумовуючи викладене, вважаємо за необхідне наголосити на тому, що поки що антикорупційні заходи, які застосовують державні органи України, неефективні й фактично імітують антикорупційну діяльність шляхом заповнення повідомленнями антикорупційного змісту медіапростір. Водночас важливим питанням мінімізації негативного впливу корупції є підвищення рівня соціального забезпечення співробітників правоохоронних органів та одночасного запровадження ефективної системи автоматизованого фінансового контролю їх діяльності та способу життя.

Бібліографічні посилання

1. Індекс сприйняття корупції – 2020. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-korupsiyi-2020/>
2. Зеленский уволил главу СБУ в Николаевской области. *Украинская правда*. URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2020/11/18/7273989/>
3. После скандала с нарушением карантина уволен глава департамента Нацполиции. *Украинская правда*. URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2020/11/18/7273985/>

Бугорська М. Є.,
ад'юнкт Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ, майор поліції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ**

В умовах сучасного життя глобальною проблемою суспільства та держави загалом є проблема домашнього насилля, насамперед, стосовно неповнолітніх. У нашому суспільстві домашнє насильство переважно не обговорюється та нерідко розглядається як необхідна форма дисципліни чи виховання. Тому інформація про випадки домашнього насильства залишається мінімальною, що призводить до збільшення кількості постраждалих, і як наслідок, відтворення жорстокості в суспільстві, оскільки колишні жертви доволі часто стають кривдниками.

За статистикою, яку оприлюднили під час голосування за Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», понад 3 мільйони дітей в Україні щороку спостерігають за актами насильства в сім'ї або є їх вимушеними учасниками, а майже 70 % жінок піддаються різним формам знущань і принижень. Щорічно приблизно 1 500 жінок помирають від рук власних чоловіків. Діти скривджених матерів у 6 разів схильніші до суїциду, а 50 % – до зловживань наркотичними засобами та психотропними речовинами. Майже 100 % вагітних жінок, які зазнали домашнього насильства, народили хворих дітей – переважно з неврозами, заїканням, енурезами, церебральним паралічем, порушенням психіки [1].

07 січня 2018 року набув чинності Закон України № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству», яким визначено організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства [2].